

Domstolenes Opgave at modstaa Trykket af politiske og andre Magtindflydelser, og det lige saa vel, naar de er til Fordel som til Skade for de Tiltalte. Et Krav om ekstraordinær Genoptagelse maa paaregnes at ville blive baaret frem under Udfoldelse af en Agitation, der søger at tage forskellige sociale Magtmidler i Anvendelse. Det er da af Betydning, at det Statsorgan, der skal træffe Afgørelsen, staa med den største Autoritet for Sagkyndighed og Uafhængighed, som kan skaffes. Det maa derfor tiltrædes, naar Professor Hurwitz, U. f. R., S. 31, udtalte: „Der er her Tale om et Skøn, der kun kan betros til den øverste Domsmyndighed, saafremt man ikke vil underkaste Domstolenes Afgørelse en Kontrol og Kritik af et udenfor staaende Organ i Modstrid med Grundlovens Principper om Domsmaagtens Uafhængighed og Selvstændighed. Vil man reformere til Bunds, lader dette sig som Følge af det anførte ikke gøre under Bibeholdelse af den foreslaaede Appelret som kompetent for Prøvelsen af Genoptagelsesbegæring i alle Tilfælde. Men der maatte i hvert Fald ske en Udsondring af de Tilfælde, hvor Begæringen ikke eller ikke alene støttes paa nyt Materiale. En saadan Udsondring, hvorved der skabtes en dobbeltsporet Kompetenceordning, vilde paa den anden Side ikke være uden Forbillede i fremmed Ret, jfr. nedenfor om den østrigske Ordning.“ Overensstemmende hermed finder man det paakrævet, saafremt der indføres Adgang til ekstraordinær Genoptagelse, at Afgørelsen herom henlægges til et passende stort Udvalg inden for Højesteret. Herved bemærkes, at Højesteret efter den nuværende Ordning ikke har Del i Skyldbedømmelsen, for saa vidt den hænger sammen med Bevisbedømmelsen, der er forbeholdt Underretterne og Landsretterne.

Som allerede paapeget i Udvalgets Skrivelse af 9. April f. A. rejser Hensynet til Bevismaterialets Sikring en væsentlig Vanskelighed ved Indretningen af ekstraordinær Genoptagelse. Lovforslaget har Øje herfor ved at anordne udvidet Protokollation, jfr. § 3. Men bortset derfra maa der blive Spørgsmaal om ogsaa at lade dette Hensyn faa Indflydelse paa Udformningen af Regelen i § 15. Det Statsorgan, der skal tage Bestemmelse om Genoptagelsen, faar forelagt Sagens Akter, der kan suppleres med visse Undersøgelser. Det er indlysende, at et sikkert Skøn over, om Bevismaterialet i sin Tid har været rigtigt opfattet eller rigtigt strafferetligt vurderet, maa forudsætte, at det nu foreliggende Materiale ikke indeholder Huller, der lader befrygte, at Billedet vilde blive et væsentlig andet, om disse Huller kunde udfyldes, som de var det ved Sagens Foretagelse. Hvis en saadan Supplerling vilde udfylde de tilsyneladende manglende Led i Indiciernes Kæde, underbygge Tilliden til afgivne Forklaringer eller give nu manglende Oplysninger om Tiltaltes Motiver, vilde der blive grebet fejl, hvis ekstraordinær Genoptagelse tillodes. Om de omtalte Huller bliver udfyldt, naar Sagen paa ny i Henhold til Beslutning om Genoptagelse kommer for, vil ganske bero paa Livets Tilfældigheder, og Retsforfølgningens Slutresultat kan følgende blive, at den med Rette Domfældte nu frifindes. Det typiske Forhold ved vor nuværende Retsplejes Nævninge- og Domsmandssager maa siges at være, at det i Akterne opbevarede Bevismateriale er opfyldt af saadanne Huller. Det maa derfor være klart, at saa længe denne Tilstand bestaar, vil Omfanget for en forsvarlig Anvendelse af ekstraordinær Genoptagelse være yderlig indskrænket, men det bør formentlig tillige have Udtryk i Loven, at det bevarede Bevismateriale maa være tilstrækkelig fuldstændigt til at kunne skønne over den i sin Tid stedfundne Bevis- og Skyldbedømmelse. Det foreslaas derfor til det foreslaaede Rubrum 3 i § 977 at føje: „Kan der ikke tilvejebringes tilstrækkelig fuldstændige Oplysninger om, hvilke Bevisligheder der har foreligget som Grundlag for Bedømmelsen, kan Genoptagelse ikke tilstedes.“ Her kan i øvrigt henvises til Bemærkningerne til § 21, hvor det med Hensyn til Lovregelens Anvendelse paa Domme afsagt før dens Ikrafttræden hedder: „De Vanskeligheder, der i saadanne Tilfælde kan frembyde sig paa Grund af manglende Protokollation i den ældre Sag, tør det forventes, at Klageretten selv vil vide behørigt at tage i Betragtning i sin Afgørelse.“ Her er i Virkeligheden givet Udtryk for samme Betragtning, der ligger til Grund for ovennævnte Forslag.

Tilbage staaer en Vurdering af den Foranstaltning, der i § 3 foreslaas til Afhjælpning af den for Tiden mangelfulde Protokollation. Forslaget gaar den Vej at supplere Reglerne i § 35 om Retsbogens Indhold — Regler, der er fælles for borgerlige og Straffesager — med en Forskrift om efter Omstændighederne — „Sagens Beskaffenhed og Bevisets Stilling“ — at medtage til Retsbogen saa meget af Bevisførelsen, „som er fornødent for at den Ret, for hvilken Sagen senere maatte blive indbragt,